

meebrengt, bewijst natuurlijk niet dat in een ander land, waar dat instituut niet noodig is, zijn aanvaarding aanbevelenswaardig of zonder gevaar zou zijn.

Men voert echter aan, dat de mogelijkheid tot analogische uitbreiding van strafbepalingen eigenlijk overal noodig is. Dat vergrijpen straffeloos blijven, omdat zij niet onder den tekst van een strafbepaling zijn te brengen, is ergerlijk, evenzeer voor den rechter als voor de gezonde volksovertuiging. Van die ergerlijke gevolgen van den regel nulla poena sine lege worden echter voorbeelden niet of nauwelijks bijgebracht. In sommige landen noemt men den electriciteits-diefstal als nieuw vergrijp waartegenover de rechter machteloos stond (niet in Nederland gelijk wij zagen). Natuurlijk werpt zich de crimineele activiteit bij voorkeur op terreinen, waar zij de strafwet niet op haar weg denkt te ontmoeten of kans ziet buiten haar bereik te blijven, en natuurlijk zijn er in het steeds wisselende leven telkens weer nieuwe gedragingen welke wegens haar doel of middelen strafrechtelijke repressie krachtens nieuwe voorschriften noodig maken. Maar dan is het de wetgever, die tot handelen geroepen is. Men zegt, dat de wetgevende molen langzaam maalt; daartegenover staat de klacht over overproductie van wetten. Op strafrechtelijk gebied geloof ik niet dat aan den Nederlandschen wetgever te groote traagheid kan worden verweten. Van Slooten telde in den oorlogstijd, van 1 Augustus '14 tot 1 Augustus '18, in het Staatsblad 68 nieuwe misdrijven en 215 nieuwe overtredingen ¹⁰¹). Daarbuiten kan men in deze eeuw den strafwetgever crediteeren — om een greep te doen — voor strafbepalingen tegen misbruik van het Roode Kruis, tegen dragen van politieke onderscheidingsteekenen, tegen fleschentrekkerij, tegen revolutionaire woelingen, tegen vernieling van electriciteitswerken, tegen oneerlijke concurrentie, tegen schuldheiling en tegen godslastering, voor stakingswetten en zedelijkheidswetten; ik zwijg nog van alle strafbepalingen buiten het Wetboek van Strafrecht, bijv. in de sociale wetgeving. Waarlijk, al moge onze straf-